

prima instanță – N. Costin
instanța de apel – N. Craiu, L. Bulgac, A. Minciuna

dosarul nr. 2ra-2464/13

ÎNCHEIERE

22 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Buga Valentin, Fedîșina Ludmila și Spătaru Victor împotriva Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Întreprinderea de Stat „Camera înregistrării de Stat”, Notari Publici Viorica Șevciu și Nina Avram cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 30 noiembrie 2012, prin care acțiunea a fost admisă,

constată:

La 13 decembrie 2011, Buga Valentin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, intervenienți accesorii Fedîșina (Oancea Ludmila), Spătaru Victor și ÎS „Camera Înregistrării de Stat” cu privire la declararea nulității a actelor juridice.

În motivarea acțiunii a indicat că în anul 1989 a fost asociatul fratelui său, Buga Ion, în Firma de Editare și Reclamă „Delta”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Sciusev, 30.

Susține că în anul 1990 fratele său a decedat, respectiv a moștenit valoarea părții lui sociale din Firmă, devenind astfel fondatorul Firmei de Editare și Reclamă „Delta”. La fel, în anul 1992, a schimbat denumirea Firmei de Editare și Reclamă „Delta” în „ADV-Servis” SRL și a aprobat Statutul Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL, iar întreprinderea a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 01 octombrie 1992 cu numărul de înregistrare 102011345. Cota sa parte la acel moment constituia 60% din capitalul social, a d-nei Oancea Ludmila - 20% și a lui Spătaru Victor - 20%.

Menționează că din cauza problemelor de sănătate gravă a copiilor (ambii copii avînd handicap care necesită o îngrijire specială, motiv pentru care se afla des în

România), necesitînd de mijloace bănești pentru tratamentul acestora, în anul 1996 a decis să vîndă cota parte din capitalul social de 60%. Despre faptul că intenționează să înstrăineze cota sa socială i-a comunicat lui Cepraga Marc cu care erau în relații de prietenie și care în 1996 a insistat să-i vîndă anume lui cota sa de 60%.

Afirmă că s-a înțeles cu Cepraga Marc să-i înstrăineze, prin vînzare-cumpărare, cu tot cu imobil, cota sa de 60% la prețul de 40 000,00 (patruzeci mii) dolari SUA, iar în scopul respectării dreptului preferențial, respectiv au fost înștiințați și ceilalți asociații: Oancea Ludmila, care deținea 20% și Spătaru Victor, care deținea 20%.

Conform înțelegerii, Cepraga Marc urma să procure cota sa parte și abia după achitarea integrală de către Cepraga Marc, urmau să fie efectuate modificări în contractul de constituire a Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL.

Insistă că pînă în prezent, Cepraga Marc nu s-a achitat cu prețul stabilit între ei, respectiv dînsul nu s-a prezentat nici la un notar și la 27 noiembrie 1998 nu a semnat nici un proces-verbal al Asociațiilor Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL.

Mai mult ca atît, invocă că din cauza problemelor de sănătate a copiilor, dînsul nici nu s-a aflat în țară din anul 1997 pînă în anul 2005, atît din lipsă de timp, cît și din motiv că nu dispunea de buletin de identitate moldovenesc, iar penultima întîlnire cu Cepraga Marc a avut loc în anul 2005. Ultimul a promis că se achită în scurt timp, după care vor perfecta modificările în actele de constituire ale Firmei.

Prin urmare, susține că la data de 14 decembrie 1998, nici nu a avut cum să se prezinte la notar pentru a da vre-un Acord cu privire la careva modificări în contractul de constituire al Firmei, fapt care i-a trezit o bănuială rezonabilă că Cepraga Marc a contrafăcut semnătura pe actele necesare pentru reînregistrarea firmei, în special semnătura sa din cererea depusă la 11 februarie 1999, prin care chipurile s-a solicitat Adunării Generale a întreprinderii excluderea lui din rîndul asociaților. Acțiune care a și condus la întocmirea procesului-verbal nr.3 din 10 februarie 1999 a asociaților Firmei de a fi exclus din rîndul asociaților cu reîmpărțirea capitalului social al Firmei, întrucît cota de participare de 100% din capitalul social aparține lui Cepraga Marc.

Spătaru Victor și Fedișina Ludmila s-au alăturat cu cereri de sine stătător de partea reclamantului.

Solicită instanței de judecată admiterea cererii și a declararea nulă Acordul cu privire la modificările din Contractul de constituire al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL, autentificat de notarul Șevciuc Viorica la 14 decembrie 1998 cu nr.2100, înregistrat la Camera Înregistrării de Stat, ca fiind contrar legii, cît și declararea nulă a actelor ce au stat la baza emiterii Acordului contestat, adoptate la Adunarea Generală din 27 noiembrie 1998 și anume: cererea cu privire la introducerea modificărilor în documentele de constituire a Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL din 27 noiembrie 1998, Procesul-verbal nr.1 din 27 noiembrie 1998 al Asociațiilor Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL prin care din rîndul asociaților s-au exclus Oancea Ludmila și Spătaru Victor și a fost primit în rîndul asociaților Cepraga Marc Tudor, prin care s-a reîmpărțit capitalul statutar al Firmei: Buga Valentin - 40% și Cepraga Marc - 60%. A declara nul Acordul cu privire la modificările în Contractul de constituire al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL, cu modificările din 14 ianuarie 1999, autentificat de

notarul Nina Avram la 11 februarie 1999 cu nr.19, ca fiind contrar Legii, cât și a declara nule actele care au stat la baza emiterii Acordului contestat: Cererea lui Buga Valentin din 11 februarie 1999, adresată Adunării Generale a Firmei privind excluderea sa din rândul asociaților, Procesul-verbal nr.3 din 10 februarie 1999 al Asociaților Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL prin care din rîndul asociaților a fost exclus Buga Valentin și a fost reîmpărțit capitalul social al Firmei, prin care cota de participare de 100% din capitalul social reprezintă aportul unic a lui Cepraga Marc; cererea din 10 februarie 1999 adresată Camerei Înregistrării de Stat cu privire la introducerea modificărilor în documentele de constituire a Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL, cu modificările din 14 ianuarie 1999. A radia din Registrul de Stat al Camerei înregistrării de Stat dreptul de proprietate a lui Cepraga Marc Tudor asupra cotei părții sociale de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL, cu restabilirea lui Buga Valentin în drepturile anterior deținute de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL. Înscierea lui în Registrul de Stat al persoanelor juridice în calitate de proprietar asupra cotei părți sociale în mărime de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Servis” SRL. Repunerea în termenul de prescripție în conformitate cu art.116 CPC RM. Asigurarea acțiunii prin înscrierea restricțiilor la OCT Chișinău asupra imobilului cu suprafața de 157,4 m.p. din str. Sciusev, 30, mun. Chișinău, în scopul prevenirii dificultăților judecătorești ce pot surveni, cât și în scopul prevenirii unei pagube materiale eminente, cât și încasarea de la Cepraga Marc în beneficiul lui Buga Valentin a cheltuielilor pentru asistența juridică și taxa de stat achitată.

Prin încheierea Judecătoriei Grigoriopol din 14 martie 20012, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii notarii Viorica Șevciuc și Avram Nina.

Prin hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 30 noiembrie 2012, acțiunea a fost admisă integral și sa declarat nul Acordul cu privire la modificările din Contractul de constituire al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, autentificat de notarul Șevciuc Victoria la 14 decembrie 1998 cu nr.2100, înregistrat la Camera înregistrării de Stat, ca fiind contrar legii, cât și declarate nule actele ce au stat la baza emiterii Acordului contestat, adoptate la Adunarea Generală din 27 noiembrie 1998 și anume:

Cererea cu privire la introducerea modificărilor în documentele de constituire a Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL din 27 noiembrie 998;

Procesul-verbal nr.1 din 27 noiembrie 1998 al Asociaților Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL. prin care din rîndul asociaților s-au exclus Oancea Ludmila și Spătaru Victor și a fost primit în rîndul asociaților Cepraga Marc Tudor, prin care s-a reîmpărțit capitalul statutar al Firmei: Buga Valentin - 40% și Cepraga Marc - 60%.

S-a declarat nul Acordul cu privire la modificările în Contractul de constituire al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service”, cu modificările din 14 ianuarie 1999, autentificat de notarul Nina Avram la 11 februarie 1999 cu nr.19, ca fiind contrar legii, cât și declarate nule actele care au stat la baza emiterii Acordului contestat:

Cererea lui Buga Valentin din 11 septembrie 1999, adresată Adunării Generale a Firmei privind excluderea sa din rîndul asociaților;

Procesul-verbal nr.3 din 10 februarie 1999 al Asociațiilor Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL prin care din rîndul asociaților a fost exclus Buga Valentin și a fost reîmpărțit capitalul social al Firmei, prin care cota de participare de 100% din capitalul social reprezintă aportul unic a lui Cepraga Marc;

Cererea din 10 februarie 1999, adresată camerei înregistrării de stat cu privire la introducerea modificărilor în documentele de constituire a Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, cu modificările din 14 ianuarie 1999.

Prin aceeași hotărîre s-a dispusă radierea din Registrul de Stat al Camerei înregistrării de Stat dreptul de proprietate a lui Cepraga Marc Tudor asupra cotei părții sociale de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, cu restabilirea lui Buga Valentin în drepturile anterior deținute de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL și înscrierea lui în Registrul de Stat al persoanelor juridice în calitate de proprietar asupra cotei- părți sociale în mărime de 60% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL;

Restabilirea cet. Fedișina Ludmila în drepturile anterior deținute de 20% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” S.R.L. și înscrierea ei în Registrul de Stat al persoanelor juridice în calitate de proprietar asupra cotei-părți sociale în mărime de 20% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL;

Restabilirea lui Spătaru Victor în drepturile anterior deținute de 20% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL și înscrierea lui în Registrul de Stat al persoanelor juridice în calitate de proprietar asupra cotei- părți sociale în mărime de 20% din capitalul social al Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL.

Totodată, s-a încasat de la Cepraga Marc în beneficiul lui Buga Valentin cheltuielile de judecată pentru asistența juridică, în sumă de 5000 (cinci mii) lei și și 100 (una sută) lei cheltuielile pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată. La fel s-a încasat de la Cepraga Marc în beneficiul lui Ludmillei Fedișina 100 (una sută) lei cheltuielile pentru plata taxei de stat, precum și-n beneficiul lui Spătaru Victor Vasile 100 (una sută) lei cheltuielile pentru plata taxei de stat.

A fost anulat sechestrul aplicat pe bunul imobil din str. Șciusev-30 mun. Chișinău cu suprafața de 157,4 m/p. cu numărul cadastral 0100208.260.01, aplicat prin închierea judecătoriei Grigoriopol din data de 16 decembrie 2011.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013, a fost respins apelul declarat de Firma de Editare și reclamă „ADV-Servis” SRL și menținută hotărîrea primei instanțe.

La 01 mai 2013, Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrile judecătorești, considerîndule, ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normei materiale și procedurale.

Astfel, indică că la caz au fost invocate prevederile art.199 alin.(1) Cod civil al RM, care reglementează manifestarea de voință a persoanei la încheierea actului juridic, consideră că instanțele de judecată în mod neîntemeiat au constatat că nu a existat manifestarea de voință la încheierea actelor contestate, ori acest fapt nu a fost probat de către reclamant în instanța de judecată, obligație prevăzută de art.118 alin.(1) CPC . Actele contestate sunt legale și semnate de toți intimații. Instanțele de judecată au luat ca bază, raportul de expertiză nr.2454-2455 din 15 noiembrie 2011, pe când expertiza grafoscopică a fost efectuată în temeiul ordonanței OUP sect. Centru mun. Chișinău, iar deoarece expertiza nu a fost efectuată în cadrul examinării cauzei civile, acesta nu poate servi ca probă în condițiile art. 122-123 CPC. Totodată art. 123 alin.(3) CPC, stabilește expres că temeiurile degrevării de probațiune, ori în speță nu există sentință penală irevocabilă asupra cauzei penale.

De asemenea, invocă că în cadrul examinării cauzei au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii notarii care au autentificat actele contestate, fiind astfel verificat faptul manifestării consimțământului de către intimați.

Susține că instanțele au mai invocat și dispozițiile art. 207 alin.(1) Cod civil, potrivit căroră, actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea nici un efect, însă potrivit alin.(2) aceluiași articol, Cauza actului juridic se prezumă pînă la proba contrară. Prin urmare, cauza actului civil se prezumă valabilă pînă la proba contrarie, care în condițiile art.118 alin.(1) CPC, urmează a fi dovedită de partea care o invocă în proces, în speță, actele contestate au fost întocmite de către părți, obiectul acestora fiind licit.

Mai invocă că acțiunile civile sunt înaintate cu depășirea termenului de prescripție, ori art.74 al codului civil (în redacția anului 1964) prevede un termen general de prescripție de trei ani, fiind indicate la art. 86 Cod civil (în redacția anului 1964) acțiunile imprescriptibile, care nu cad sub incidența cazului dat. Calcularea acestuia urmează a fi efectuată din anul 1998, ori atunci s-au întocmit actele supuse contestării, iar cerința de repunere în termenul de prescripție urmează a fi argumentată și probată, în sensul în care se confirmă faptul că părțile s-au aflat în imposibilitate de a înainta acțiunea. în acest sens consider că toate argumentele invocate au un caracter declarativ.

Menționează că instanța de fond a aplicat în acest sens dispozițiile art. 216 alin.(3) Cod civil, care stabilesc imprescriptibilitatea acțiunii în nulitate absolută. De fapt, instanța de fond nu a aplicat corespunzător norma art. 83 din Codul civil în redacția anului 1964, incident raporturilor juridice stabilite în pricină potrivit principiului acțiunii legii civile în timp, prevederi analogice fiind conținute în art. 271 din Codul civil în vigoare. Or, la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă, fără a fi necesară în acest caz aprecierea circumstanțelor invocate în motivarea pretențiilor. Opunerea prescripției revendicărilor înaintate de reclamant anihilează necesitatea aprecierii temeiniciei faptelor prin care acesta își argumentează cerințele, pretinsul titular al dreptului material fiind sancționat pentru pasivitate nejustificată prin stingerea elementului de protecție juridică al acestui drept, astfel încît, în ipoteza dată, instanța nu urmează să clarifice fondul unei cereri, care în mod inevitabil și obiectiv urmează a fi respinsă pentru motivul depășirii termenului de prescripție.

La fel invocă că instanțele judecătorești, la examinarea cauzei în fond au încălcat normele dreptului procedural, soluționând problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, or, intimatul a înaintat acțiunea exclusiv împotriva Firme de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, nu și împotriva persoanei fizice - Cepraga Marc care are statut de asociat în cadrul întreprinderii.

Consideră că atragerea și respectiv participarea la examinarea cauzei în calitate de pârît a persoanei fizice Cepraga Marc este una indispensabilă ori prin hotărârea judecătorească acesta a fost lipsit de dreptul de proprietate asupra cotei - părți ale sale din persoana juridică, fiind radiat astfel dreptul de proprietate, drept garant de Protocolul 1 art.1 al Convenției CEDO.

Mai mult că, prima instanță a dispus și încasarea anume de la Cepraga Marc a cheltuielilor de judecată, nu și de la persoana juridică Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL.

În context, invocă că atât potrivit cererii de chemare în judecată cât și potrivit hotărârilor de judecată adoptate ulterior, calitatea de pârît o are exclusiv persoana juridică Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, eroare, care în opinia sa nu poate fi reparată altfel decât prin rejudecarea cauzei în primă instanță.

În partea ce ține de examinarea acțiunii intimatului Spătaru Victor, susține că au fost invocate pretenții separate în partea încălcării drepturilor lui, astfel s-a solicitat declararea nulității cereri care a stat la baza întocmirii actelor de modificare a statului și anume : cererea nr.2147 din 06 aprilie 1999 semnată de Spătaru Victor prin care se confirmă faptul că acesta este de acord cu excluderea sa din membrii întreprinderii, autenticată de notarul Viorica Șevciuc. De fapt în contextul art. 65 alin.(1) CPC, Spătaru Victor urma să aibă calitate procesuală de intervenient principal, fiind în drept să înainteze acțiune civilă în acest sens, iar instanța urma să se pronunțe prin încheiere asupra acesteia.

Concomitent, menționează că intimații Spătaru Victor și Fedîșina (Oancea) Ludmila au deținut calitatea procesuală de coreclamanți, înaintînd fiecare cerere de chemare în judecată, instanța de fond odată cu admiterea examinării acțiunii acestora cu acțiunea inițială a lui Buga Valentin, urma să se pronunțe asupra acestui fapt prin încheiere separată, fapt care nu a avut loc.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Firma de Editare și Reclamă „ADV-Service” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul Firmei de Editare și Reclamă „ADV-Service” Societate Cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva